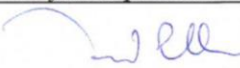

Olsztyn

lipiec 2023 r.

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE PODSTAWOWE

do projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego w części obrębu geodezyjnego Załuski,
gmina Nidzica

	<i>PLANAR Pracownia Projektowania Przestrzeni Pl. Konsulatu Polskiego 5 lok. 21, 10-532 Olsztyn Biuro: Pl. Konsulatu Polskiego 1 lok. 121, 10-532 Olsztyn Telefon do pracowni: 784 935 312</i>
<i>mgr inż. Jacek Rostek</i>	
<i>inż. Monika Słyszewska</i>	<i>Monika Słyszewska</i>
<i>mgr inż. arch. kraj. Aleksandra Brodowska</i>	<i>Aleksandra Brodowska</i>
<i>mgr inż. Marlena Król-Hryniewicz</i>	<i>Marlena Król-Hryniewicz</i>
<i>mgr inż. Paulina Lubińska-Bożomańska</i>	<i>Paulina Lubińska-Bożomańska</i>
<i>mgr inż. Marta Felczak</i>	<i>Marta Felczak</i>

SPIS TREŚCI

WSTĘP	2
CHARAKTERYSTYKA I STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ ...	4
Istniejący stan zagospodarowania terenu	4
Położenie fizycznogeograficzne i budowa geologiczna	6
Fauna i flora	7
Klimat	7
Hałas	8
Wody powierzchniowe i podziemne	8
Obszary objęte prawną ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody	9
ANALIZA MOŻLIWOŚCI ZAGOSPODAROWANIA TERENU	9
SPISY	9

WSTĘP

Definicję opracowania ekofizjograficznego przedstawiono w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.): *Przez opracowanie ekofizjograficzne rozumie się dokumentację sporządzaną na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa, charakteryzującą poszczególne elementy przyrodnicze na obszarze objętym studium lub planem i ich wzajemne powiązania.*

Rodzaje, zakres i sposób wykonania opracowań ekofizjograficznych przedstawiono natomiast w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1298).

Opracowania ekofizjograficzne, zwane dalej "opracowaniami", sporządza się, biorąc pod uwagę:

- 1) dostosowanie funkcji, struktury i intensywności zagospodarowania przestrzennego do uwarunkowań przyrodniczych;*
- 2) zapewnienie trwałości podstawowych procesów przyrodniczych na obszarze objętym planem zagospodarowania przestrzennego;*
- 3) zapewnienie warunków odnawialności zasobów środowiska;*
- 4) eliminowanie lub ograniczanie zagrożeń i negatywnego oddziaływania na środowisko;*
- 5) ustalenie kierunków rekultywacji obszarów zdegradowanych.*

Opracowanie składa się z części opisowej i kartograficznej, które obejmują:

- 1) rozpoznanie i charakterystykę stanu oraz funkcjonowania środowiska, udokumentowane i zinterpretowane przestrzennie w zakresie:*
 - a) poszczególnych elementów przyrodniczych i ich wzajemnych powiązań oraz procesów zachodzących w środowisku,*
 - b) dotychczasowych zmian w środowisku,*
 - c) struktury przyrodniczej obszaru, w tym różnorodności biologicznej,*
 - d) powiązań przyrodniczych obszaru z jego szerszym otoczeniem,*
 - e) zasobów przyrodniczych i ich ochrony prawnej,*
 - f) walorów krajobrazowych i ich ochrony prawnej,*
 - g) jakości środowiska oraz jego zagrożeń wraz z identyfikacją źródeł tych zagrożeń;*
- 2) diagnozę stanu i funkcjonowania środowiska, a w szczególności:*
 - a) ocenę odporności środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji,*
 - b) ocenę stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym różnorodności biologicznej,*
 - c) ocenę stanu zachowania walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania,*

- d) *ocenę zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi,*
 - e) *ocenę charakteru i intensywności zmian zachodzących w środowisku,*
 - f) *ocenę stanu środowiska oraz jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia;*
- 3) *wstępną prognozę dalszych zmian zachodzących w środowisku, polegającą na określeniu kierunków i możliwej intensywności przekształceń i degradacji środowiska, które może powodować dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie;*
- 4) *określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, polegające w szczególności na wskazaniu obszarów, które powinny pełnić przede wszystkim funkcje przyrodnicze;*
- 5) *ocenę przydatności środowiska, polegającą na określeniu możliwości rozwoju i ograniczeń dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania obszaru;*
- 6) *określenie uwarunkowań ekofizjograficznych, formułowanych w postaci wniosków z analiz, prognoz i ocen, o których mowa w pkt 1-5, stosownie do przedmiotu i skali sporządzanego planu zagospodarowania przestrzennego, które w szczególności obejmują:*
- a) *określenie przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych, a w szczególności: mieszkaniowej, przemysłowej, wypoczynkowo-rekreacyjnej, rolniczej, leśnej, uzdrowiskowej, komunikacyjnej, z uwzględnieniem infrastruktury niezbędnej do prawidłowego spełniania tych funkcji,*
 - b) *wskazanie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej,*
 - c) *określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska oraz wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują.*

CHARAKTERYSTYKA I STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ

Istniejący stan zagospodarowania terenu

Obszar opracowania obejmuje powierzchnię ok. 22,5 ha. Jest to teren niezagospodarowany, użytkowany rolniczo. Obszar położony jest w odległości ok. 0,3 km od drogi krajowej S7, drogi powiatowej nr 1264N oraz węzła drogowego Rączki. W odległości ok. 140 m płynie rzeka Nida. Najbliższe sąsiedztwo obszaru stanowią tereny rolnicze, w dalszej odległości występują kompleksy leśne. Na najbliższą zabudowę składa się zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa w miejscowości Rączki, po przeciwnej stronie drogi krajowej.

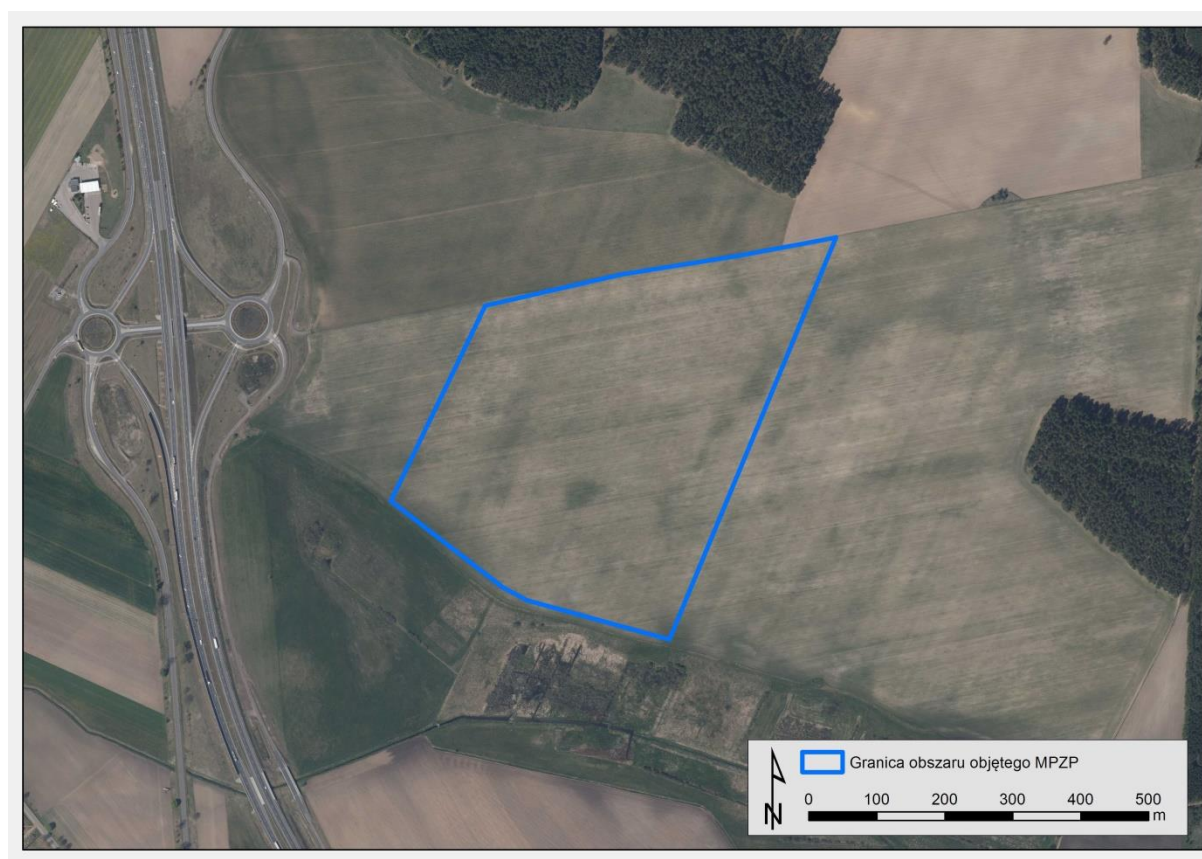
Zdjęcie 1 Widok na teren w granicach opracowania

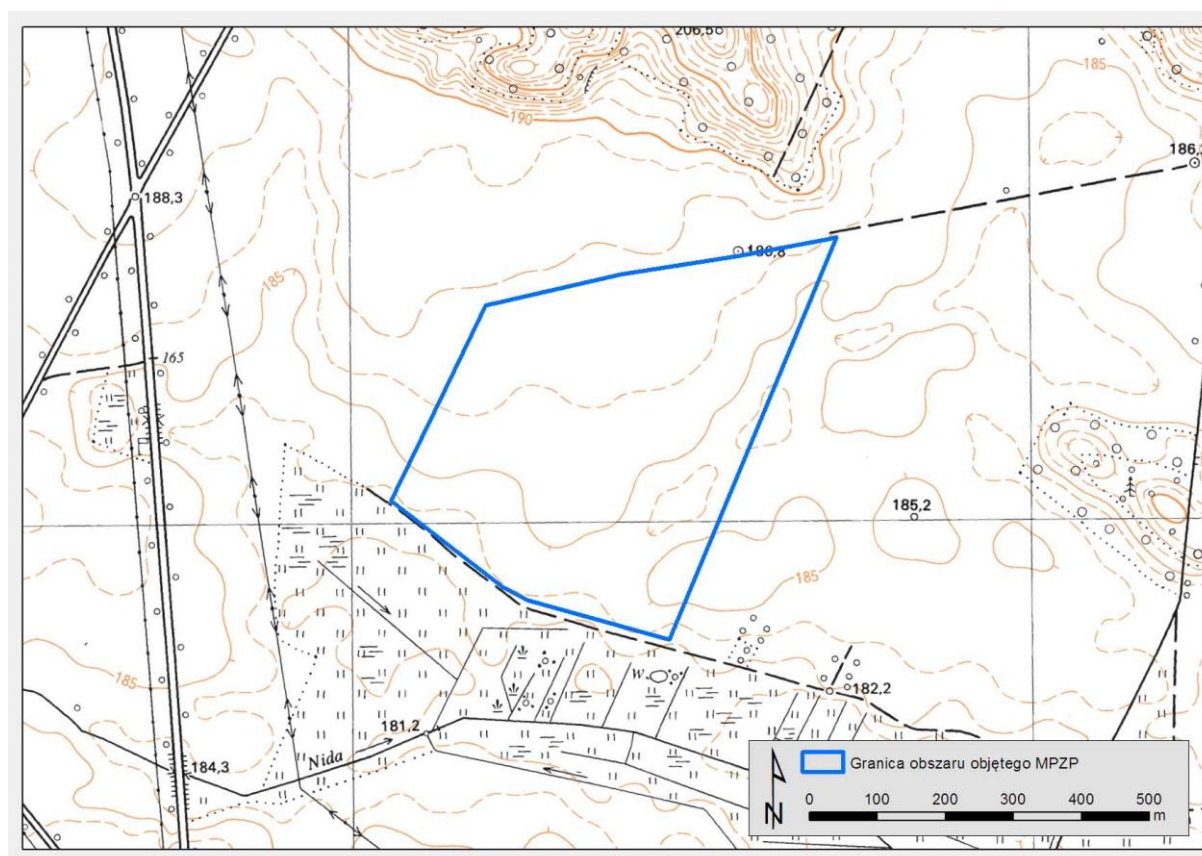
Zdjęcie 2 Widok na teren w granicach opracowania

Rysunek 1 Granice obszaru objętego planem na podkładzie ortofotomapy

Rysunek 2 Granice obszaru objętego planem na podkładzie mapy topograficznej

Położenie fizycznogeograficzne i budowa geologiczna

Analizowany teren położony jest na obszarze mezoregionu Równina Mazurska (842.87). Jednostka ta stanowi część makroregionu Pojezierze Mazurskie (842.8) i wchodzi w skład podprowincji Pojezierze Wschodniobałtyckie (842).

Według mapy geologicznej Polski, na terenie opracowania występują przede wszystkim piaski i żwiry sandrowe. Są to utwory, które powstały w plejstocenie w czwartorzędzie, powstałe w wyniku zlodowacenia północnopolskiego.

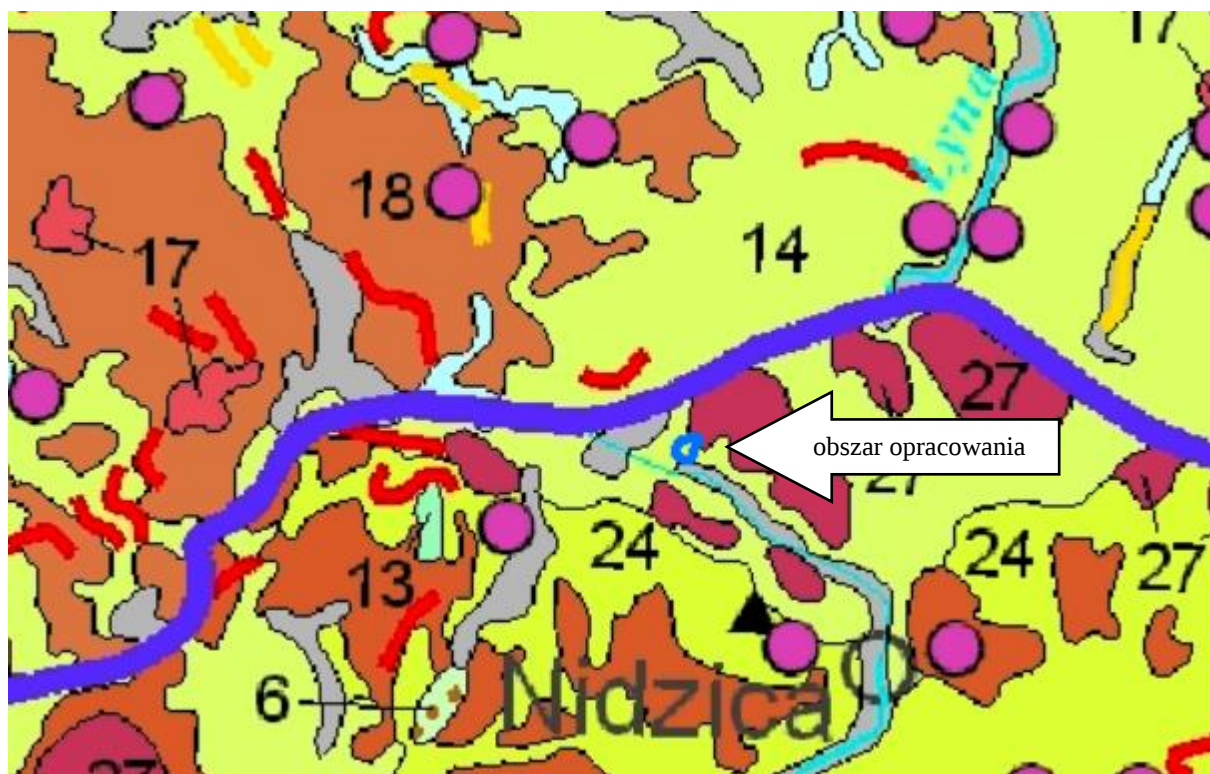
W granicach Równiny Mazurskiej przeważa równina sandrowa. Występują liczne zagłębienia powstałe w wyniku wytapiania brył martwego lodu. Część spośród nich jest wypełniona wodą tworząc jeziora wytopiskowe. Szlaki odpływu wód topniejącego lodowca są wykorzystywane przez rzeki, na przykład Omulew. Rzeźba terenu Wzniesień Mławskich jest pagórkowata, a jego mozaikowość jest umiarkowanie intensywna. Tereny wysoczynowe przecina szeroka dolina Wkry (Nidy).

W czwartorzędzie cały obszar gminy został objęty zlodowaceniami plejstocеныskimi. W południowej części gminy występowały dwa zlodowacenia: południowopolskie i środkowopolskie. W północnej części gminy występowały trzy zlodowacenia, obok wymienionych wyżej także zlodowacenie bałtyckie.¹

Według mapy geologicznej Polski, na terenie opracowania występują przede wszystkim piaski i żwiry sandrowe oraz żwiry, piaski, głazy i gliny moren czołowych. Są to utwory, które powstały w plejstocenie w czwartorzędzie, powstałe w wyniku zlodowacenia Północnopolskiego.

¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nidzica

Rysunek 3 Fragment mapy geologicznej Polski ze wskazaną orientacyjną lokalizacją terenu objętego projektem

Fauna i flora

Obszar opracowania stanowi teren rolniczy, na którym jest uprawiana monokultura rolnicza. Naturalną roślinność stanowi tu jedynie roślinność ruderalna. Ze względu na bliskość drogi krajowej S7 zwierzęta rzadko występują na tym terenie, gdyż hałas je odstrasza. Na terenie mogą występować małe zwierzęta polne. Sąsiedztwo kompleksów leśnych sprawia, że teren mogą okresowo penetrować zwierzęta go zamieszkujące.

Klimat

Zgodnie z klimatyczną regionalizacją Polski, obszar opracowania znajduje się we centralnej części regionu zachodniomazurskiego. Klimat obszaru gminy Nidzica, podobnie jak klimat Polski, odznacza się dużą różnorodnością i zmiennością typów pogody. Związane jest to z przemieszczaniem się frontów atmosferycznych i częstą zmiennością mas powietrza. Występują tu następujące warunki klimatyczne:

- średnia temperatura powietrza w styczniu: -3°C ,
- średnia temperatura powietrza w lipcu: 18°C ,
- średnia roczna temperatura powietrza: 7°C ,
- średnie roczne sumy opadów: 550-600 mm,
- przeważający wiatr: północny.

Hałas

Za pomiar hałasu w gminie Nidzica odpowiedzialny jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. Pomiary hałasu wykonuje się na podstawie kryteriów określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Głównym źródłem zagrożenia akustycznego w gminie Nidzica jest hałas komunikacyjny. Poziom hałas zależy od natężenia ruchu, stanu technicznego pojazdu oraz jakości nawierzchni drogowych. Przez obszar gminy przebiega droga krajowa nr 7 oraz drogi wojewódzkie. Są to trasy o wysokim natężeniu ruchu, co przyczynia się do generowania hałasu w całej gminie.

Wody powierzchniowe i podziemne

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Obszar opracowania położony jest w całości w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 214 Działdowo oraz GZWP 215 Subniecka Warszawska. W roku 2013 sporządzona została „Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 214 – Zbiornik Działdowo”. Dokumentację sporządziło Przedsiębiorstwo Geologiczne w Warszawie, a w roku 2014 zatwierdził ją Minister Środowiska. W Dokumentacji zaprojektowano utworzenie obszaru ochronnego GZWP nr 214, obejmującego rejon Doliny Nidy od Załusek do północnej części miasta Nidzica włącznie.² Obszar opracowania położony jest poza obszarem ochrony.

Wody powierzchniowe i podziemne

Jeziora występują głównie w północno-wschodniej części gminy. Południowo-zachodnia część obszaru gminy (dorzecze Wkry i fragment dorzecza rzeki Orzyc) położone są poza zlewnią jezior. Głównymi rzekami przepływającymi przez teren gminy Nidzica są rzeki Łyna i Nida. Większym ciekim jest również rzeka Koniuszyn, będąca dopływem jez. Omulew.³

Teren objęty projektowanym planem położony jest w ekoregionie Równiny Wschodnie, regionie wodnym Środkowej Wisły. Obszar opracowania położony jest w granicach jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych Wkra od Szkotówki (kod: RW20001626819). W zakresie jednolity części wód podziemnych, obszar opracowania zlokalizowany jest w granicach JCWPd 49 (kod: GW200049).

² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nidzica

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nidzica

Główny użytkowy poziom wodonośny zaliczany jest do klasy jakości I – jakość bardzo dobra, woda nie wymaga uzdatniania oraz charakteryzuje się on słabą izolacją, miejscami jej brakiem. Stopień zagrożenia wód jest średni. Wydajność potencjalnej studni wierconej wynosi powyżej 70 m³/h.⁴

Obszary objęte prawną ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Obszar opracowania planu znajduje się w obszarze chronionego krajobrazu Doliny Rzeki Nidy i Szkotówki. Ponadto, w odległości do ok. 3km występują obszary chronionego krajobrazu Jeziora Mielno oraz teren Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej. Oprócz tego w odległości ok. 5km znajdują się dwa obszary Natura 2000 – Puszcza Napiwodzko-Ramucka i Ostoja Napiwodzko-Ramucka.

ANALIZA MOŻLIWOŚCI ZAGOSPODAROWANIA TERENU

Ukształtowanie terenu jak i jego budowa geologiczna nie stanowią utrudnień dla jego zagospodarowania. Część terenów opracowania położona jest w granicach prawnych form ochrony przyrody, co skutkuje zakazami i ograniczeniami w zagospodarowaniu terenu.

SPISY

Rysunek 1 Granice obszaru objętego planem na podkładzie ortofotomapy.....	5
Rysunek 2 Granice obszaru objętego planem na podkładzie mapy topograficznej	5
Rysunek 3 Fragment mapy geologicznej Polski ze wskazaną orientacyjną lokalizacją terenu objętego projektem.....	7

⁴ Źródło: dane udostępnione w serwisie <https://baza.pgi.gov.pl/resources.html?type=map50&id=251>